

ZIUA BIBLIOGRAFIEI LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”

*Taisia FOIU,
CID „Chișinău”*

Creșterea rapidă a fluxului de informație, procesul global de informatizare, ritmurile imprevizibile de dezvoltare a tehnologiilor informaționale sunt factori care au condiționat necesitatea formării unei culturi deosebite – cultura informațională a personalității.

Cultura informațională a personalității este una din componentele culturii generale a omului, totalitatea concepțiilor informaționale și a sistemelor de cunoștințe și abilități care asigură activitatea independentă în ceea ce privește satisfacerea necesităților informaționale individuale și utilizarea tehnologiilor informaționale noi.

Formarea culturii informaționale începe în familie, apoi urmează școala, instituția de învățământ superior și continuă pe tot parcursul vieții omului. Un rol deosebit și unic în formarea culturii informaționale îi revine bibliotecii, a cărei sarcină constă în a învăța utilizatorul:

- să poată să se orienteze în fluxul de informație, utilizând diverse resurse informaționale și metode de căutare;
- să se orienteze sigur în sistemul informativ de căutare al bibliotecilor;
- să cunoască și să poată utiliza diverse publicații informative;
- să poată utiliza corect literatura științifică și edițiile periodice;
- să cunoască diverse resurse informaționale;
- să poată depista informația de pe resursele netradiționale de transmitere a informației (de ex., CD, DVD, flash ș.a.);

- să poată folosi fișierele electronice;
- să poată găsi, extrage și prelucra informația, să cunoască algoritmul de lucru cu informația;
- să poată definitiva corect și independent rezultatele acestei munci;
- să dispună de cunoștințe din domeniul tehnologiilor informaționale.

Cu scopul de a atrage atenția bibliotecarilor la necesitatea formării deprinderilor și abilităților de cunoaștere a aparatului informațional-bibliografic al bibliotecii, a resurselor electronice informaționale, de a dezvolta capacitățile și experiența de căutare ca bază de formare a personalității independente de informație, dar și cu scopul promovării surselor bibliografice ale bibliotecii, la 10 martie 2009, a fost propusă desfășurarea Zilei Bibliografiei în toate filialele BM „B.P. Hasdeu”. Este un eveniment care a avut loc pentru prima dată și, evident, au fost multe puncte pozitive, dar și anumite probleme.

Formarea culturii informativ-bibliografice a cititorului se manifestă în una din aceste forme: orală, scrisă și tipărită, precum și în formă complexă, care le cuprinde pe cele trei forme enumerate deja. Ziua Bibliografiei este concepută ca o formă complexă de dezvoltare a culturii informaționale a utilizatorului.

Familiarizarea cititorului cu bazele culturii bibliografice, cu criteriile de formare a culturii lecturii la BM „B.P. Hasdeu”, se face în permanență, uneori la un nivel înalt, alteori la un nivel mai scăzut. Bibliotecile abordează această problemă în mod diferit.

În etapa de pregătire a Zilei Bibliografiei, CID „Chișinău” a elaborat o instrucțiune metodică în limbile română și rusă, cu recomandări și exemple concrete, care puteau fi utilizate la organizarea Zilei Bibliografiei.

Toate filialele BM participante la Ziua Bibliografiei au folosit diverse forme de promovare a cunoștințelor bibliografice. În această zi au avut loc 210 activități orale și scrise, dintre care evidențiem: atelierul profesional *Servicii de informare tradiționale și moderne* la Biblioteca „Ovidius”, organizat în colaborare cu Departamentul General de Educație, Tineret și Sport al Primăriei Municipiului Chișinău; lansarea bibliografiei *Holocaust – tragedia evreilor Europei sec. XX* (la Biblioteca evreiască „I. Mangher”); 47 de lecții bibliografice în toate filialele, 22 de liste bibliografice, 31 reviste bibliografice, pliante de recomandare etc. Au fost organizate mai mult de 50 de expoziții, în cadrul cărora au fost prezentate reviste bibliografice, care aveau scopul de a promova lucrările bibliografice editate la BM „B.P. Hasdeu”.

Ziua Bibliografiei a avut loc atât în bibliotecă, cât și în afara bibliotecilor (extramuros), cele din urmă desfășurându-se sub formă de lecții, concursuri, jocuri bibliografice.

În cadrul Zilei Bibliografiei au fost folosite și forme noi de joc, care au evidențiat nivelul culturii informaționale a participanților, precum și cunoștințele acestora, capacitatea și experiența lor în utilizarea aparatului informativ al bibliotecii, fondului de referință, indicilor bibliografici, necesari la căutarea publicațiilor, informației necesare ș.a.

Joc bibliografic: (bibliotecile V. Bielski, „Al. Donici”, M. Drăgan, CAE, „O. Ghibu”, „Ovidius”, A. Russo, „L. Ukrainka”); Unele teme: *Alege și po-*

trivește titluri de povești sau eroi (V. Bielski); *Cine-i mai isteț* („Al. Donici”); *Cuvinte înaripate* (M. Drăgan); *Ghicește autorul și opera care-i aparține*, *Restabilește textul* (A. Russo, „O. Ghibu”); *Găsește cuvântul*, *Întrebarea Dumneavoastră – răspunsul nostru* („L. Ukrainka”);

Pomul bibliografic: *Poveste creată* (V. Bielski);

Ring bibliografic: la BP „Târgoviște”.

Unele biblioteci au recurs și la formele tradiționale:

Convorbiri, discuții: *Ce înseamnă cuvântul „Bibliografie”, Primele cărți* (M. Costin); *Despre știința bibliografiei și activitatea bibliografilor* („M. Lomonosov”); *Bibliografia – suport pentru profundă cunoaștere* („Ștefan cel Mare”);

Expoziții: *Cărțile despre cărți* („H. Boțev”, M. Drăgan); *Bibliografia – tezaur al memoriei* (CAE); *Cartea – maestru al cunoștințelor neconținute* (ediții noi); *Revistele copilăriei*, *Prima mea enciclopedie*, *Antologia prozei pentru copii*, *Cartea – miracol ce n-are vârstă*, *Biblioteca – suport pentru profundă cunoaștere*, *Literatura de referință* („Ștefan cel Mare”); *Personalități chișinăuiene în publicațiile BM „B.P. Hasdeu”* (Traian);

Ore bibliografice: *Componentele Bibliografiei* („Alba Iulia”); *Forme și metode de utilizare a bibliografiilor*, *Aparatul informativ-bibliografic al CAE*; *Istoria cărții și biblio-*

tecii (M. Costin); *Bibliografia – instrument de informație și căutare rapidă a cărții, Instruire privind căutarea independentă a informației în catalogul tradițional și cel electronic, în fișiere și mape tematice* („O. Ghibu”); *Dicționare și ghiduri de cultură, Istoria cărții și a tiparului* („A. Mickiewicz”); *Edițiile de referință ca sursă de informare, Surse moderne de informare* („Ovidius”); *Bibliografia – ghid în selectarea surselor informaționale, Indicii auxiliari ai edițiilor enciclopedice* („Ștefan cel Mare”) ș.a.

Analizând informațiile prezentate de biblioteci, constatăm faptul că activitățile bibliografice s-au axat, în primul rând, pe munca cu cartea, cu fondul informativ al bibliotecii, o atenție deosebită fiind acordată istoriei cărții și apariției bibliografiei. Generalizând, se poate afirma că a predominat forma tradițională de formare a cunoștințelor bibliografice, formă care și în prezent are un rol important în promovarea cărții. Actualmente este important ca lecțiile bibliografice să poarte un caracter instructiv evidențiat, având drept scop însușirea cunoștințelor informațional-bibliografice, care ar oferi posibilitatea de a

efectua o activitate informațională de sine stătătoare.

Noile tehnologii informaționale permit dezvoltarea și perfectarea metodelor de prezentare a informației. Site-ul Bibliotecii „B.P. Hasdeu” oferă utilizatorului un număr mare de resurse și servicii informaționale, care trebuie aduse la cunoștința lui, folosite și promovate, aceasta fiind una din responsabilitățile bibliografilor și bibliotecarilor. E de menționat faptul că acestui domeniu i s-a acordat puțină atenție în cadrul desfășurării Zilei Bibliografiei, dar sperăm că acest punct va fi realizat pe parcursul anului curent.

În concluzie, atragem atenția: cultura informațională a cititorului și cultura lecturii nu pot fi formate într-o singură zi (de exemplu, în Ziua Bibliografiei). Acest lucru se poate realiza prin activitatea zilnică a bibliotecarului, care educă cultura informațională a utilizatorilor, contactând direct cu ei în momentul deservirii informativ-bibliografice și luând în considerație scopurile lecturii, deprinderile bibliografice ale cititorilor și experiența personală de muncă cu cartea.

ACTIVITATEA EXTRAMUROS – STIMULARE, CULTIVARE, ASCENSIUNE

*Iuliana GUZUN,
bibliotecară, BP „Târgu-Mureș”*

Literatura este sfera spirituală al cărei mijloc de expresie este cuvântul. Iar „*cuvântul este expresia vie a sufletului, el iese din suflet așa cum iese apa din izvor*” (H. Lacordaire). Prin cuvinte oamenii își comunică ideile, sentimentele, informații și un extaz în fața binelui, frumosului și adevărului, care nu-ți îngăduie să taci. Acest extaz îl găsim și în basmele, poveștile populare și culte, care constituie o filă de aur în cartea civilizației omenirii. Fără ele copilul n-ar putea

învăța Binele și Frumosul, Dreptatea și Armonia. Dacă crezi în miracole, ele se vor împlini, dacă crezi în povești, ele vor deveni realități, vor prinde aripi aducând cu sine o lume perfectă.

O lume mai bună pentru micuți tinde să creeze Biblioteca „Târgu-Mureș”, care organizează călătoriile în lumea basmelor, prin intermediul programului pentru copii „Ora poveștilor”.